

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0123/2010

23.4.2010

ДОКЛАД

относно необходимостта от стратегия на ЕС относно Южен Кавказ
(2009/2216(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Евгени Кирилов

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ **Error!**
Bookmark not defined.

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ **Error!**
Bookmark not defined.

ПРИЛОЖЕНИЕ.....**Error! Bookmark not defined.**

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ **Error! Bookmark not defined.**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно необходимостта от стратегия на ЕС относно Южен Кавказ
(2009/2216(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предишни резолюции относно Южен Кавказ, в това число резолюцията от 15 ноември 2007 г. относно укрепването на европейската политика на добросъседство¹ и своите резолюции от 17 януари 2008 г. относно по-ефективна политика на ЕС за Южен Кавказ² и подход в регионалната политика за Черно море³,
- като взе предвид своите резолюции, приети неотдавна – от 17 декември 2009 г. относно Азербайджан: свобода на изразяване⁴, от 3 септември 2008 г. относно положението в Грузия⁵; от 5 юни 2008 г. относно положението в Грузия⁶ и от 13 март 2008 г. относно Армения⁷;
- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 3 декември 2008 г., озаглавено „Източно партньорство“ (COM(2008)0823),
- като взе предвид съвместната декларация от срещата на високо равнище, посветена на Източното партньорство, проведена в Прага на 7 май 2009 г.,
- като взе предвид плановете за действие в рамките на европейската политика за съседство (ЕПС), приети с Армения, Азербайджан и Грузия през ноември 2006 г., и Европейския инструмент за съседство и партньорство (ENPI), тясно свързан с изпълнението на плановете за действие на ЕПС,
- като взе предвид докладите относно напредъка на ЕПС за Армения, Азербайджан и Грузия, приет от Комисията на 23 април 2009 г.,
- като взе предвид националните стратегически документи за периода 2007–2013 г. и националните индикативни програми за периода 2007–2010 г. по ЕПС за Армения, Азербайджан и Грузия,
- като взе предвид междинния преглед на програмните документи по ЕПС за Армения, Азербайджан и Грузия,
- като взе предвид споразуменията за партньорство и сътрудничество, сключени с Армения, Азербайджан и Грузия през 1996 г.,
- като взе предвид мониторинговите доклади на Парламентарната асамблея на Съвета

¹ ОВ С 282Е, 6.11.2008 г., стр. 443.

² ОJ С 41Е, 19.2.2009 г., стр. 53.

³ ОJ С 41Е, 19.2.2009 г., стр. 64.

⁴ Приети текстове, P7_TA(2009)0120.

⁵ ОВ С 295Е, 4.12.2009 г., стр. 26.

⁶ ОВ С 285Е, 26.11.2009 г., стр. 7.

⁷ ОВ С 66Е, 20.3.2009 г., стр. 67.

на Европа (ПАСЕ),

- като взе предвид доклада на международната проучвателна комисия относно конфликта в Грузия, публикуван на 30 септември 2009 г. (Докладът Талявини),
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи и становището на комисията по международна търговия (А7-0123/2010),
- А. като има предвид, че на Съвета по външни работи, проведен на 8 декември 2009 г., ЕС потвърди отново намерението си да насърчава стабилност, сътрудничество, просперитет и добро управление в целия район на Южен Кавказ, включително посредством програми за техническа помощ,
- Б. като има предвид резултата от войната в Грузия през август 2008 г., успешната намеса на ЕС за постигането на споразумение за прекратяване на огъня и острата нужда от по-голямо участие с цел гарантиране на неговото пълно прилагане, ЕС се превърна във важен фактор за сигурността в региона чрез разполагането на мисия за наблюдение на ЕС, стартирането на широкомащабна програма за следвоенна помощ и започването на проучвателна мисия за установяване на причините и хода на войната,
- В. като има предвид, че през 2009 г. се наблюдава активизиране на преговорите за уреждане на конфликта в Нагорни Карабах с посредничеството на групата „Минск“ на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),
- Г. като има предвид, че лицата, които са били принудително разселени от конфликтните зони в Южен Кавказ, все още са лишени от правото си да се завърнат по домовете си, като има предвид, че трите държави започнаха програми за местно интегриране на своите бежанци и вътрешно разселени лица, но все още са изправени пред множество пречки, които възпрепятстват техния успех; като има предвид, че бежанците и вътрешно разселените лица (ВРЛ) не следва да бъдат използвани от съответните органи като политически инструмент в конфликтите,
- Д. като има предвид, че протоколите, които подписаха през октомври 2009 г. Армения и Турция за установяване и развитие на дипломатически отношения и за отваряне на общата им граница, са обещаваща стъпка, която обаче все още не е последвана от ратификация,
- Е. като има предвид, че замразените конфликти възпрепятстват икономическото и социално развитие и затрудняват подобряването на жизнения стандарт в региона на Южен Кавказ, както и пълното развитие на Източното партньорство на ЕПС; като има предвид, че мирното разрешаване на конфликтите е от съществено значение за стабилността в съседните на ЕС територии; като има предвид, че следва да бъдат положени допълнителни усилия за идентифициране на общи сфери на интереси, чрез които могат да се преодолеят различията, да се улесни диалогът и да се насърчава регионалното сътрудничество и възможностите за развитие,

- Ж. като има предвид, че ЕС зачита принципите на суверенитета и териториалната цялост в своите отношения с държавите от Южен Кавказ,
- З. като има предвид, че Източното партньорство създава нови възможности за задълбочаване на двустранните отношения и също така въвежда многостранно сътрудничество,
- И. като има предвид, че Източното партньорство има за цел да ускори реформите, сближаването на законодателството и икономическата интеграция, и да предостави осезаема подкрепа за консолидирането на държавността и териториалната цялост на партньорските държави, основава се на определени условия, диференциация и съвместна отговорност, както и че предвижда договарянето на нови споразумения за асоцииране, което подлежи на одобрение от Европейския парламент,
- Й. като има предвид, че Парламентарната асамблея Евронест следва бъде официално сформирана като съществен многостранен механизъм за интензивен междупарламентарен диалог между Европейския парламент и шестте източни партньори на ЕС, в това число Армения, Азербайджан и Грузия, с оглед на приближаването на тези държави към ЕС,
- К. като има предвид, че ситуацията в региона на Южен Кавказ изисква все по-проактивна политика във връзка с ангажиментите на ЕС в този регион, както и че стартирането на Източното партньорство и влизането в сила на Договора от Лисабон предоставят добра възможност за изготвянето на стратегия на ЕС за Южен Кавказ,
1. отново потвърждава, че главната цел на ЕС в региона е да насърчава превръщането на Армения, Азербайджан и Грузия в отворени, мирни, стабилни и демократични държави, готови да установят добри съседски отношения и способни да превърнат Южен Кавказ в регион на траен мир, стабилност и просперитет с цел по-задълбоченото включване на тези държави в европейските политики; счита, че е необходимо ЕС да играе все по-активна политическа роля за постигането на тази цел, като разработи стратегия, която да съчетае неговата „мека сила“ с твърд подход, в съгласие с държавите в региона и допълнена от двустранни политики;

Въпроси на сигурността и мирно решаване на конфликти

2. подчертава, че запазването на положението по отношение на конфликтите в региона е неприемливо и неустойчиво, тъй като носи постоянен риск от повишаване на напрежението и възобновяване на въоръжените враждебни действия; счита, че всички страни следва да се включат активно за постигането на стабилност и мир; подкрепя използването на трансгранични програми и диалог сред гражданските общества като средство за преобразуване на конфликти и изграждане на доверие за преодоляване на различията; подчертава факта, че ЕС играе важна роля с принос за диалога в региона и за гарантиране на спазването на съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, в това число на Резолюция 1325 (2000) на Съвета за сигурност на ООН;
3. отбелязва, че управлението и разрешаването на конфликти, както и основният

диалог, изискват, наред с другото, признаване на правата и легитимните интереси на всички заинтересовани страни и общности, нагласа за открито преразглеждане на представата за минали събития и постигане на общо схващане за минали събития, воля да се преодолеят омразата и страхът, готовност за постигане на компромис по отношение на максималистките позиции, отказ от реваншисткия манталитет и готовност за обсъждане на същински отстъпки с цел възможност за укрепване на стабилността и просперитета;

4. посочва, че е важно конфликтите да се предотвратяват, включително чрез зачитане на правата на всички лица, принадлежащи към национални малцинства, чрез религиозна толерантност и усилия за укрепване на социалното и икономическо сближаване;
5. подчертава отговорността на външните заинтересовани страни при използването на тяхната власт и влияние по начин, който напълно съответства на международното законодателство, включително законодателството в областта на правата на човека; изразява убеждението, че следва да се цели по-задълбочено и балансирано сътрудничество между външните заинтересовани страни в региона, за да се допринесе за мирното уреждане на конфликтите; счита за неприемливо външни заинтересовани страни да въвеждат условия за зачитането на суверенитета и териториалната цялост на държавите от Южен Кавказ;

Конфликта в Нагорни Карабах

6. приветства динамичното темпо на преговорите във връзка с конфликта в Нагорни Карабах, пример за което са шестте срещи между президентите на Армения и Азербайджан, проведени през 2009 г. в духа на декларацията от Москва; призовава страните по конфликта да полагат повече усилия при мирните преговори за целите на неговото уреждане през следващите месеци, да демонстрират по-конструктивно отношение и да се откажат от предпочитанията да се запази положението, създадено със сила и лишено от международна легитимност, като по този начин пораждат нестабилност и удължават страданието на засегнатото от войната население; осъжда идеята за военно разрешаване и тежките последствия от вече използваната военна сила и призовава двете страни да избягват допълнителни нарушения на споразумението за прекратяване на огъня от 1994 г.;
7. напълно подкрепя усилията за посредничество на групата „Минск“ на ОССЕ, основните принципи от Документа от Мадрид и декларацията на държавите съпредседателки на групата „Минск“ на ОССЕ от Москва, 10 юли 2009 г. относно рамките на срещата на върха на Г-8 в Л'Акуила; призовава международната общност да прояви смелост и политическа воля да подпомогне преодоляването на нерешените въпроси, които възпрепятстват сключването на споразумение;
8. изразява сериозна загриженост относно факта, че стотици хиляди бежанци и ВРЛ, които са изоставили домовете си по време на или във връзка с войната в Нагорни Карабах, все още са изселени и са лишени от правата си, включително от правата си на завръщане, собственост и лична сигурност; призовава всички страни недвусмислено и безусловно да признаят тези права, необходимостта от незабавното им упражняване и от незабавното разрешаване на този проблем в

съответствие с принципите на международното право; във връзка с това изисква оттеглянето на арменските въоръжени сили от всички окупирани територии в Азербайджан, позволявайки на изселените лица да се завърнат по домовете си, и отправя искане за организирането на международните сили в съответствие с Устава на ООН, с цел да се осигурят необходимите гаранции за сигурност в преходния период, така че изселените лица да могат да се завърнат по домовете си и да се предотвратят нови конфликти, породени от бездомие то; призовава арменските и азербайджанските органи и лидерите на съответните общности да покажат, че се ангажират с установяването на мирни междуетнически отношения чрез практическа подготовка за завръщането на изселените лица; счита, че въпросите, свързани с положението на ВРЛ и бежанците, следва да се решават в съответствие с международните норми, включително като се има предвид неотдавна издадената препоръка 1877(2009) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) – „Забравеното население на Европа – защита на правата на човека на дълготрайно изселените лица“;

9. подчертава, че са необходими сериозни усилия за проправяне на пътя към дълготраен мир; отправя искане към всички съответни органи да избягват провокативни политики и реторика, подстрекателски изявления и манипулиране на историята; призовава лидерите на Армения и Азербайджан да действат отговорно, да снижат тона и да подготвят почвата, така че общественото мнение да възприеме и схване напълно ползите от цялостно уреждане на конфликта;
10. счита, че позицията, според която Нагорни Карабах включва всички окупирани територии на Азербайджан, разположени в негово съседство, би следвало веднага да бъде изоставена; отбелязва, че временен статут за Нагорни Карабах може да представлява решение до определянето на окончателния статут и че това създава рамка за мирно съвместно съществуване и сътрудничество на арменските и азербайджанските общности в региона;
11. подчертава, че сигурността на всички е основен и необходим компонент на всяко споразумение; отчита значението на адекватни условия за опазване на мира в съответствие с международните норми за правата на човека, които включват както военни, така и граждански аспекти; призовава Съвета да проучи възможността за подпомагане на мирния процес чрез мисии на Общата политика на сигурност и отбрана (ОПСО), включително изпращането на голяма мисия за наблюдение на място, която би могла да улесни установяването на международна мироопазваща сила след постигането на политическо решение;

Сближаването между Армения и Турция

12. приветства подписването на протоколите за установяване и развитие на дипломатически отношения между Армения и Турция, в това число отварянето на общата граница; призовава и двете страни да използват възможността за нормализиране на отношенията си чрез ратифицирането и прилагането им без предварителни условия и в разумни срокове; подчертава, че сближаването между Армения и Турция и преговорите на групата „Минск“ на ОССЕ са отделни процеси, които следва да се развиват съобразно своята собствена логика; въпреки това

отбелязва, че напредък в един от двата процеса би могъл да има широкообхватни, потенциално много положителни последствия за целия регион;

Конфликтите в Грузия

13. изразява отново безусловната си подкрепа за териториалната цялост и неприкосновеността на международно признатите граници на Грузия и подкрепя продължителните усилия на държавните органи на Грузия за разрешаване на нейните вътрешни конфликти в Абхазия и Южна Осетия; приветства доклада Талявини и подкрепя основните констатации и заключения в него; очаква обширната информация за контекста, предоставена в този доклад, да може да се използва за съдебни производства в Международния наказателен съд и от отделни граждани във връзка с нарушения на Европейската конвенция за правата на човека; подкрепя мандата на мисията за наблюдение на ЕС; призовава за неговото допълнително разширяване и пълно изпълнение; отбелязва, че Русия и де факто управляващите органи в окупираните територии, които са под ефективен руски контрол, блокират части от неговото изпълнение;
14. отбелязва със задоволство, че международната общност почти единодушно отхвърля едностранно декларираната независимост на Южна Осетия и Абхазия и призовава страните да съблюдават Споразумението за прекратяване на огъня от 2008 г., както и да гарантират безопасността и свободния достъп на служителите на мисията от наблюдатели на ЕС на място, като призовава Русия да зачете ангажимента си за изтегляне на войските си до позициите, заемани преди избухването на войната през август 2008 г.;
15. призовава Русия да зачита суверенитета и териториалната цялост на Република Грузия и неприкосновеността на нейните международно признати граници, и вследствие на това решително осъжда признаването от страна на Руската федерация на независимостта на отцепническите грузински райони Южна Осетия и Абхазия като противоречащо на международното право; отбелязва със сериозна загриженост споразумението между Руската федерация и де факто управляващите органи в Абхазия от 17 февруари 2010 г. относно установяването на руска военна база в Абхазия без съгласието на правителството на Грузия и отбелязва, че такова споразумение е в противоречие със споразуменията за прекратяване на огъня от 12 август и 8 септември 2008 г.;
16. подчертава, че е важно да се защитават сигурността и правата на всички лица, които живеят в отцепените райони, да се насърчава зачитането на правото на етническите грузинци да се завърнат в условия на безопасност и достойнство, да се спре процесът на принудително издаване на паспорти, да се ограничат де факто затворените граници, както и да се предоставят възможности на ЕС и други международни участници да оказват помощ на хората в рамките на двата региона; подчертава необходимостта от по-ясно очертани кратко- и средносрочни цели в това отношение; насърчава Грузия да продължи да изпълнява своя план за действие относно ВРЛ и да съдейства на ВРЛ на своя територия;
17. подчертава необходимостта от разглеждане на грузинско-абхазкото и грузинско-осетинското измерение на конфликтите и от гарантиране, че правата и опасенията

на всички засегнати лица се вземат под внимание по равностоен начин; подчертава факта, че изолацията на Абхазия и Южна Осетия възпрепятства решаването на конфликта, и приветства държавната стратегия за ангажимент чрез сътрудничество, приета на 27 януари 2010 г.; насърчава грузинските органи да се консултират с всички заинтересовани страни във връзка с изготвянето на план за действие за прилагането на тази стратегия; изтъква важността на мерките за изграждане на доверие и междуличностните контакти в рамките на конфликта; освен това насърчава ЕС да подкрепя проекти за свобода на движението, както и административни граници между съответните народи;

18. счита преговорите в Женева за особено важни, тъй като те са единственият форум, на който са представени всички страни по конфликта и където три основни международни заинтересовани страни – ЕС, ОССЕ и ООН – работят в тясно сътрудничество за сигурността и стабилността на региона; изразява съжаление, че потенциалът на този форум все още не е довел до съществени резултати и че продължават да възникват инциденти по демаркационната линия въпреки приветствания механизъм за предотвратяване и реагиране на инциденти; приветства страните да се възползват от всички възможности на механизма и неговия потенциал с цел затвърждаване на взаимното доверие; призовава заместник-председателя на Комисията/върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да положи всички възможни усилия за даване на нов, свеж тласък на преговорите с оглед постигане на задоволително стабилизиране на ситуацията и пълно изпълнение на Споразумението за прекратяване на огъня от август 2008 г.;

Напредък към демократизация, зачитане на правата на човека и върховенство на закона

19. подчертава, че демократизацията, доброто управление, политическият плюрализъм, върховенството на закона, правата на човека и основните свободи са от изключителна важност за определянето на бъдещите взаимоотношения на Армения, Азербайджан и Грузия с ЕС; призовава държавите за подновяване на усилията за цялостно прилагане на плана за действие на европейската политика за съседство и призовава Комисията да продължи да подкрепя тези усилия; изразява безпокойство от ограничения напредък, осъществен в тази област от държавите в региона на Южен Кавказ, както е посочено в докладите на Комисията за напредъка от 2009 г. и отразено в препоръките на Съвета на Европа; приветства започването на диалога за правата на човека между ЕС и Грузия и Армения, и призовава Азербайджан и ЕС да завършат разговорите относно еквивалентна структура за сътрудничество;
20. изтъква значението на по-нататъшното участие в демократичните реформи и съществената роля на политическия диалог и сътрудничество като ключ към постигането на национален консенсус; подчертава значението на изграждането на по-независими, по-прозрачни и по-силни демократични институции, включително на независимостта на съдебната система, засилването на парламентарния контрол върху изпълнителната власт и гарантирането на демократична смяна на управлението, на подкрепата и увеличаването на правата на гражданското общество и на развитието на междуличностните контакти за насърчаване на демокрацията и

върховенството на закона; отбелязва слабия напредък, осъществен в процеса на демократизация, независимо от поетите ангажименти;

21. отбелязва все още широко разпространената корупция в региона и призовава органите на управление да дадат тласък на мерките за борба с нея, тъй като тя застрашава икономическия растеж и социалното и политическо развитие в засегнатите държави; следва да се обърне по-сериозно внимание на борбата срещу монополното положение, както и на назначаването в публичните служби; приветства напредъка, постигнат от Грузия в борбата срещу корупцията;
22. отбелязва наскоро проведените в държавите от региона избори; подчертава значението на свободните и честни избори, които да се провеждат в съответствие с международните ангажименти и стандарти, и необходимостта от това тези държави да положат допълнителни усилия за приемането и осъществяването на реформи с цел постигане на стандартите, включително с оглед на укрепването на механизмите за следизборен контрол и осигуряването на надлежно разследване и подвеждане под отговорност за всички прояви на насилие след изборите; подчертава ролята, която ЕС трябва да поеме в предоставянето на техническа помощ и осигуряването на международно и независимо наблюдение на изборите; потвърждава позицията, че ЕС не признава конституционалната и правната рамка, в която се провеждат изборите в отцепническите региони, и защитава политическите права на разселените лица;
23. счита, че свободата на изразяване е основно право и принцип, че ролята на медиите е съществена, и че медиите трябва да са свободни и независими; изразява безпокойство от ограниченията на свободата на изразяване и липсата на медиен плурализъм в държавите от Южен Кавказ и призовава органите да гарантират и двете; осъжда продължаващите случаи на тормоз и заплахи, насочени срещу медийни професионалисти, на нападения, изтезаване и малтретиране на журналисти; счита, че е необходимо принципите и механизмите на саморегулиране – важен елемент от свободата на словото, да бъдат развити и засилени от страна на компетентни професионални органи;
 - изразява безпокойство във връзка с нападенията срещу журналисти в Армения и по-конкретно с продължаващото задържане на опозиционния активист и журналист Nikol Pashinian, въпреки приветстваната амнистия от 18 юни 2009 г.;
 - продължава да изразява безпокойство от влошаването на медийния климат в Азербайджан; същевременно приветства помилването от страна на президента на 99 затворници на 25 декември 2009 г.; порицава задържането и осъждането на двамата млади активисти и автори на интернет блогове, Emin Milli и Adnan Hajizade; съответно призовава за тяхното освобождаване;
 - призовава грузинските органи да изяснят ситуацията по отношение на собствеността на медиите и предоставянето на медийни лицензи; отбелязва инициативата на грузинския парламент да разшири Съвета на обществения радиотелевизионен оператор за включване на повече представители на опозицията и гражданското общество, и очаква резултати в тази област;
24. счита, че свободата на събранията трябва да бъде гарантирана, тъй като тя е от съществено значение за развитието на едно свободно, демократично и жизнено

общество; отбелязва със загриженост трудностите, преки и непреки, пред които е изправено гражданското общество в своето организиране и е обезпокоен от приемането на закони и практики, които биха могли косвено да ограничат свободата на събранията, включително административен тормоз във връзка с фискални въпроси; подчертава важната роля на гражданското общество за демократизацията, мира и помирителния процес в региона;

25. призовава държавите в региона да участват активно в работата на Парламентарната асамблея Евронест и да използват в пълна степен нейния потенциал като рамка за многостранна и двустранна размяна на мнения, както и за законодателно сближаване спрямо стандартите на ЕС и парламентарен контрол на демократичните реформи; във връзка с това отбелязва, че интензивният диалог между членовете на парламентите на държавите в региона е от съществено значение; изразява надежда, че това би могло да установи рамка за двустранни срещи между членове на парламентите на Армения и Азербайджан с цел започване на парламентарен диалог, в присъствието на членове на Европейския парламент; призовава също така заинтересованите национални парламенти на държавите-членки на ЕС и Европейския парламент да укрепят парламентарното сътрудничество с парламентите в региона с цел увеличаване на тяхната роля и капацитет за формиране на политики;

Икономически въпроси и социално развитие

26. застъпва мнението, че по-широкото сътрудничество на регионално равнище и с ЕС в сектори като икономиката, транспорта, енергетиката и околната среда е от съществено значение за оптималното развитие на самите сектори и за гарантиране на стабилност в региона, но и че това сътрудничество следва да обхваща и развитието на човешкия капитал в целия регион като дългосрочна инвестиция; приветства факта, че и трите държави се ползват от Общата система за преференции (ОСП) на ЕС и отбелязва, че всички те отговарят на изискванията за ОСП+ за устойчиво развитие и добро управление; отбелязва, че регионалното сътрудничество в съдебната и полицейска сфера и създаването на интегрирано управление на границите са от съществено значение за допълнително насърчаване на мобилността в региона и към ЕС; осъжда факта, че изпълнението на регионални проекти с участието и на трите държави все още е възпрепятствано от продължаващите неразрешени конфликти;
27. подчертава значението на изграждането на благоприятен делови климат и развитието на частния сектор; отбелязва, че забележителният икономически растеж на Азербайджан се дължи основно на приходи от петрол и газ; подкрепя процеса на реформи, които правят икономиката по-привлекателна за чуждестранните инвеститори; насърчава азербайджанските органи да ускорят преговорите за присъединяването на страната към Световната търговска организация (СТО) и призовава Комисията да продължи да подкрепя Азербайджан в този процес; приветства напредъка, постигнат в икономическите реформи в Армения и Грузия; все пак отбелязва, че икономическото развитие на Армения и Грузия е било засегнато от световната икономическа криза и приветства решението на ЕС от края на 2009 г. за предоставяне на макрофинансова помощ за двете държави;

28. изразява загриженост относно бързо нарастващите военни разходи и разходи за отбрана в региона на Южен Кавказ и изграждането на военни арсенали; подчертава, че тази важна част от националните бюджети отнема значително количество финансови ресурси от по-спешни въпроси като намаляването на бедността, социалното осигуряване и икономическото развитие; във връзка с това призовава Съвета и Комисията да попречат на това, макрофинансовата помощ, предоставяна от ЕС, косвено да финансира изграждането на военни арсенали в региона;
29. отбелязва стратегическото геополитическо разположение на Южен Кавказ и неговото нарастващо значение като енергиен, транспортен и комуникационен коридор, свързващ Каспийския регион и Централна Азия с Европа; следователно счита, че е от изключително значение да се даде абсолютен приоритет на сътрудничеството на ЕС с Южен Кавказ, не на последно място в областта на енергетиката; изтъква съществената роля на трите държави за транзита на енергийни ресурси, както и за диверсификацията на енергийните доставки и маршрути на ЕС; в този контекст отново припомня, че Съюзът следва да предприеме конкретни стъпки за гарантиране на политическата стабилност на региона; приветства готовността на Азербайджан и Грузия да продължават да играят активна роля за насърчване на пазарните енергийни доставки и транзитната диверсификация в региона; силно препоръчва на заинтересованите държави и на Комисията да включат Армения в съответните транспортни и енергийни проекти в региона;
30. отчита значението на региона за енергийното сътрудничество и енергийната сигурност на ЕС, особено в контекста на изграждането на южния коридор („Набуко“ и „Бял поток“); подчертава, че е важно да се задълбочи енергийното партньорство между ЕС и Азербайджан и отбелязва голямото значение на енергийните ресурси на Азербайджан и съществената роля, която те играят за неговото икономическо развитие; подчертава, че е важно да се гарантира, че ползите от експлоатирането на природните ресурси са равномерно разпределени и инвестирани в развитието на страната като цяло, като й дават възможност да се защити от отрицателните последици от евентуалния спад в производството на петрол; отбелязва засилващото се партньорство между Азербайджан и Русия, особено в енергийния сектор, и приветства намерението на Азербайджан да разнообрази своята икономика; подчертава важността на прозрачността в енергийния сектор в този регион като ключова предпоставка за доверието на инвеститорите и поздравява Азербайджан за неговото участие в Инициативата за прозрачност на добивната промишленост;
31. признава жизненоважната роля на развитието на нови инфраструктурни и транспортни коридори, на проекти, свързващи регионите на Каспийско и Черно море през или от Южен Кавказ, както се посочва също в съобщението относно „Втория стратегически енергиен преглед“; в този контекст подкрепя всички инициативи, които ще допринесат за създаването на по-интензивен диалог между производители, потребители и транзитни държави, с обмен на експертни познания относно енергийните регулаторни системи и относно законодателството за сигурност на доставките и с обмен на най-добри практики, включително механизми за прозрачност и солидарност и развитие на механизми за ранно предупреждение за

нарушаване на енергийните доставки; счита, че това върви успоредно със сближаването на регулаторните рамки, пазарна интеграция и режим на недискриминация по отношение на трансграничната преносна инфраструктура;

32. подчертава, че е важно да се насърчават мерки за енергийна ефективност, да се инвестира във възобновяеми енергийни източници и да се гарантира, че се обръща внимание на въпросите, свързани с околната среда; признава, че разнообразяването на доставките е жизненоважно и може да се постигне само чрез засилено сътрудничество със съседните държави; застъпва мнението, че Регионалният център за околна среда за Кавказ следва да бъде подходящо финансиран и подпомаган, за да изпълнява също надеждни трансгранични проекти; счита, че обявените от Азербайджан планове за превръщане на разработването на алтернативни енергийни източници в приоритет на правителството са похвални и окуражава преследването на подобни цели; приветства решението на Армения да изведе от експлоатация атомната електроцентрала в Мецамор и насърчава арменските органи да търсят надеждни алтернативни решения за енергийни доставки, както беше поискано от ЕС; приветства усилията на грузинското правителство за развиване на сектора на водоелектрическите централи и подчертава необходимостта от помощ от страна на ЕС в тази посока;
33. счита, че насърчаването на социалното сближаване и социалния диалог чрез участието на всички заинтересовани страни в социалната сфера, на равенството между половете и правата на жените, инвестирането в образованието и здравеопазването и развитието на човешкия капитал, както и осигуряването на подходящ стандарт на живот са от съществено значение за изграждането на жизнени демократични общества; отбелязва като положителен фактът, че трите държави приеха съответни национални програми за намаляване на бедността и подкрепя тяхното ефективно изпълнение;

Към стратегия на ЕС

34. приветства Източното партньорство и отбелязва свързаните с него инициативи, които са били започнати, и заседанията, които са били проведени; подчертава, че за да стане надеждно, то следва да бъде придружено от конкретни проекти и подходящи стимули; възнамерява да продължи да развива парламентарното измерение на партньорството;
35. приветства възможността, предоставена от Източното партньорство за задълбочаване на двустранните отношения с държавите от Южен Кавказ и ЕС чрез установяване на нови договорни отношения под формата на споразумения за асоцииране; подчертава важността на въвеждането на ключови етапи и референтни показатели, които да бъдат включени в документите, заменящи настоящите планове за действие; припомня, че условията за започване на преговори включват достатъчно ниво на демокрация, върховенство на закона и права на човека, и призовава Комисията да предоставя техническа помощ, когато е необходимо, за подпомагане на държавите в изпълнението на предварителните условия; приветства, по-конкретно, цялостната програма за институционално развитие, предлагана от Източното партньорство като новаторски инструмент, конкретно предназначен за

подпомагане на държавите да изпълнят тези предварителни условия; отново изтъква изключителното право на Европейския парламент да бъде незабавно и напълно информиран на всички етапи от процеса на преговори по споразуменията за асоцииране, тъй като той също така ще трябва да даде своето съгласие за тяхното сключване; очаква реализирането на споразумения за асоцииране от всички държави от Южен Кавказ да ускори процеса на икономическа интеграция и политическо сътрудничество с ЕС;

36. счита, че плановете за действие на ЕПС и тяхното изпълнение представляват важна основа за оценка на начина, по който се зачитат поетите ангажименти, и напредъка в двустранните отношения с ЕС, и за разглеждане на възможността за актуализация на договорните отношения със съответните държави; отбелязва силната ангажираност на Армения и Грузия за изпълнението на плановете за действие на ЕПС и призовава Азербайджан да полага повече усилия в тази посока; застъпва мнението, че Европейският парламент следва да бъде включен в този процес; отбелязва различията в напредъка на трите държави във връзка с изпълнението на съответните плановете за действие на ЕПС; изразява убеждението, че преговорите по новите споразумения за асоцииране следва да вземат предвид тези разлики и различните цели, както и регионалните особености, и че държавите трябва да бъдат третираны равнопоставено;
37. застъпва мнението, че регионалното измерение на стратегията на ЕС за Южен Кавказ следва да бъде надлежно подсилено; във връзка с това приветства разпределянето на допълнителни финансови ресурси за Европейския инструмент за съседство и партньорство в рамките на Източното партньорство за програми за регионално развитие и многостранно сътрудничество; призовава Комисията да определи набор от регионални и презгранични проекти и програми за трите държави от Южен Кавказ в области като транспорт, околна среда, култура и гражданско общество с цел предоставяне на конкретни стимули за повишаване на сътрудничеството и изграждане на доверие между страните;
38. припомня, че всички държави в Южен Кавказ са част и от инициативата „Черноморско взаимодействие“, която повишава взаимното доверие между партньорите чрез насърчаване на регионалното сътрудничество в определени области, включително чрез трансгранични програми; подчертава значението на Черноморския регион за ЕС и приканва Съвета и Комисията, и особено заместник-председателя/върховния представител, да развият идеи и стратегии за по-задълбочено сътрудничество между всичките черноморски държави и за разширяване на връзките с ЕС; с оглед на това препоръчва установяването на институционализирана структура под формата на Черноморски съюз;
39. отново потвърждава, че позициите на Русия, Турция и САЩ играят важна роля в разрешаването на конфликти в региона на Южен Кавказ; посочва, че развитието на Източното партньорство няма за цел да изолира Русия, а тъкмо обратното – да постигне мир, стабилност и устойчив икономически растеж за всички засегнати страни, с ползи за целия регион и съседните държави;

Въпроси на сигурността и мирно разрешаване на конфликти

40. изразява убеждението, че осигуряването на подкрепа за процесите на разрешаване на конфликти е от съществено значение и че ЕС е в подходяща позиция да подкрепя изграждането на доверие, реконструкцията и възстановяването, както и че има възможност да подпомага включването на засегнатите общности; във връзка с това, създаването на пространства за гражданска ангажираност не само между лидерите, но и между гражданските организации, е от съществено значение; счита, освен това, че е от съществено значение вниманието на международната общност да продължи да бъде концентрирано върху всички конфликти в региона, за да се гарантира тяхното бързо разрешаване; признава регионалното сътрудничество като необходимо условие за изграждане на доверие и засилване на сигурността в съответствие с приоритетите на ЕПС; призовава всички страни да се ангажират пълноценно в многостранното сътрудничество в рамките на Източното партньорство, без да го обвързват с окончателното решаване на конфликтите;
41. подчертава опасността от разпространение на т.нар. замразени конфликти в региона; в този контекст препоръчва организирането на конференция за сигурност и сътрудничество в Южен Кавказ, в която да участват засегнатите страни и съответните регионални и глобални фактори, с оглед разработването на пакт за стабилност за Южен Кавказ;
42. отбелязва настоящото участие на ЕС в процесите на решаване на конфликтите в региона и изразява убеждението, че влизането в сила на Договора от Лисабон е основание за по-значима роля на ЕС; напълно подкрепя специалния представител на ЕС за Южен Кавказ, г-н Peter Semneby; приветства работата на мисията за наблюдение на ЕС в Грузия и призовава за по-активни действия от страна на ЕС, за да убеди Русия и съответните де факто органи да престанат да възпрепятстват достъпа на мисията за наблюдение на ЕС до Южна Осетия и Абхазия; счита, че сега ЕС има възможност да подкрепи разрешаването на конфликта в Нагорни Карабах и подчертава значението на приноса на ЕС в това отношение; следователно счита за неизбежно ролята на ЕС в групата „Минск“ да бъде засилена чрез създаването на мандат на ЕС за френското съпредседателство на групата „Минск“; призовава Комисията да проучи възможността за предоставяне на хуманитарна помощ и подпомагане на населението в региона на Нагорни Карабах, както и на ВРЛ и бежанците, напуснали региона; призовава Комисията и специалния представител на ЕС г-н Semneby да обмислят разширяването на програмите за помощ и разпространяване на информация, така че да бъде обхванат и Нагорни Карабах, по примера на Абхазия и Осетия;
43. призовава заместник-председателя/върховния представител да следят отблизо събитията в региона и да участват активно в процесите за решаване на конфликти; отчита работата на специалния представител за Южен Кавказ и изразява надеждата, че върховният представител ще гарантира нейната непрекъснатост и последователност; насърчава Съвета да разгледа възможната употреба на инструменти от ОВППС, за да даде тласък на участието си в процесите на изграждане на мир и управление на конфликти;
44. призовава Комисията да проучи възможността за осигуряване на съществена финансова и техническа подкрепа за мерките за изграждане и насърчаване на

доверие между и сред народите, както и да участва във възстановяването и реконструкцията във всички региони, засегнати от конфликти, като например проекти за генериране на приходи и проекти за социално-икономическа интеграция на ВРЛ и завръщащи се лица, за възстановяване на жилищни сгради и за диалог и медиация, както и да продължи да разработва и подкрепя проекти в полза на гражданското общество, които целят да насърчават помирението и контактите между местните народи и между отделните лица;

Демократизация, права на човека и правова държава

45. подкрепя финансирането и помощта от ЕС за региона за насърчаване на тези принципи и процеси и счита, че такава помощ от ЕС следва да се предоставя в рамките на политически условия като напредък в политическия диалог и реформите и процесите на демократизация; отправя предупреждение във връзка с възможността от злоупотреба с конфликтите от страна на правителствата с цел да се отвлеча вниманието на международната общност от проблеми с национално измерение;
46. призовава Комисията и Съвета да гарантират изпълнението на ангажиментите, включени в пакетите политически условия, като например конкретния ангажимент на грузинското правителство да даде нов импулс на демократичните реформи, посочени в помощта след края на конфликта, която беше договорена между Комисията и Грузия през януари 2009 г., както и да докладват редовно на Европейския парламент за напредъка;
47. приветства работата на консултативната група на ЕС на високо равнище за Армения; приветства възможността за по-голяма финансова помощ в рамките на Източното партньорство, включително подпомагане при подготовката за преговорите за нови споразумения за асоцииране с ЕС и призовава Комисията да проучи възможността да предложи целесъобразна помощ и на Азербайджан и Грузия;
48. застъпва мнението, че следва да се обърне специално внимание на правата на малцинствата и уязвимите групи и насърчава Армения, Азербайджан и Грузия да приложат обществени образователни програми в областта на правата на човека, които да насърчават ценности на търпимост, плюрализъм и многообразие, включително зачитане на правата на сексуалните малцинства и други маргинализирани и стигматизирани групи;
49. изразява своята загриженост във връзка с отказа на Eutelsat да излъчва рускоезичната програма на грузинския обществен радиотелевизионен оператор, тъй като този отказ изглежда политически мотивиран; подчертава, че този отказ предоставя на „Интерспутник“ и неговия основен клиент – „Газпром Медиа Груп“ де факто монопол над сателитното излъчване, насочено към рускоговорящи зрители от региона; подчертава, че в едно демократично и плюралистично общество е от изключително значение да не се възпрепятства ефирното разпространение на независими медии;
50. признава потенциалната роля на форума на гражданското общество на Източното

партньорство като форум за подпомагане на изграждането на истинско гражданско общество и укрепването на неговите устои в държавите в региона и призовава Комисията да гарантира предоставянето на достатъчно финансова подкрепа за форума; обръща внимание на значението на финансирането на проекти на гражданското общество и ролята, която играят делегациите на ЕС в региона за техния подбор, както и значението, което биха могли да имат проектите за насърчаването на контактите на регионално равнище;

Икономическо сътрудничество и социално развитие

51. счита, че ЕС следва да продължава да подкрепя икономическото развитие, търговията и инвестициите в региона, и че търговската политика е основен фактор за политическа стабилност и икономическо развитие, който ще доведе до намаляване на бедността в Южен Кавказ; изразява убеждението, че преговорите и установяването на задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия могат да са от голямо значение за това; призовава Комисията да разгледа възможни начини за оказване на помощ на държавите в региона, при тяхната подготовка, договаряне и бъдещо изпълнение, включително за спазване на ангажиментите, произтичащи от бъдещите задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия, и своевременно да предостави всеобхватна оценка на социалното и екологичното въздействие на тези споразумения; освен това насърчава държавите от Южен Кавказ да обмислят установяването на зона за свободна търговия помежду си;
52. подчертава геополитическото положение на Армения, Грузия и Азербайджан във връзка с Европейския съюз, Турция като страна-кандидат за членство в ЕС, Русия и Иран; счита, че търговията е един от ключовите компоненти на цялостната политика на ЕС за насърчаване на политическата стабилност, зачитането на правата на човека, устойчивия растеж и просперитет и застъпва становището, че регионалното измерение на стратегията на ЕС за Южен Кавказ призовава към регионален подход при преговорите за търговски споразумения; призовава Комисията да идентифицира общи сфери на икономически интереси, които могат да превъзмогнат различията, да улеснят диалога и да насърчат регионалното сътрудничество; призовава за по-голяма ангажираност и участие на ЕС с оглед постигането на интеграция в региона, като се има предвид, че понастоящем Общността има изключителна компетентност в сферата на търговската политика;
53. приветства приключването през май 2008 г. на проучванията за осъществимост относно Грузия и Армения, които показват, че задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия биха донесли значителни икономически ползи за тези страни и за ЕС, което дава възможност на Комисията да започне подготвителната фаза за бъдещи преговори по задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия; насърчава Грузия, Армения и Азербайджан да ускорят напредъка си по изпълнението на съответните планове за действие на ЕПС и препоръките на Комисията, по-специално по отношение на подобряването на административния и институционалния си капацитет и прилагането на реформи в нормативната уредба (особено по отношение на ниските равнища на защита на интелектуалната собственост и в трите държави), което е едно от необходимите

предварителни условия за ефективно прилагане и поддържане на резултатите от подобни амбициозни ССТ; счита, че сключването на ССТ с Грузия, Армения и Азербайджан могат не само да доведе до икономически растеж, но може и да увеличи чуждестранните инвестиции, да се разкрият нови работни места и да премахне бедността;

54. припомня, че енергийната сигурност е основна обща грижа; по тази причина настоятелно призовава ЕС да окаже по-силна подкрепа за енергийните проекти в региона, в съответствие с европейските стандарти, включително проектите, насърчаващи енергийната ефективност и разработването на алтернативни енергийни източници, да задълбочи сътрудничеството по въпроси от областта на енергетиката и да работи решително за реализирането на южния енергиен коридор, включително завършването възможно най-бързо на проводя „Набуко“ ; призовава също така Комисията да гарантира, че проектите в Южен Кавказ, свързани с енергетиката и транспорта, насърчават отношенията между трите държави вместо да са причина за изключване на определени общности; отново потвърждава значението на инициативата от Баку и свързаните с нея програми за подкрепа „Иногейт“ и TRACECA;
55. подчертава, че политическата стабилност е от ключово значение за надеждното и непрекъснато снабдяване с енергийни ресурси, така че да се гарантират подходящи условия за инфраструктурно развитие; в това отношение припомня, че двойният енергиен коридор, който се оформя от проводите Баку-Тбилиси-Джейхан (БТД) и Баку-Тбилиси-Ерзурум (БТЕ) насърчава сближаването между ЕС и Каспийския регион; призовава за подновяване на съществуващите двустранни споразумения или меморандуми за разбирателство, сключени с трите южнокавказки страни в областта на енергетиката, като се включи клауза за енергийна сигурност, която да определя кодекс на поведение и специални мерки в случай на нарушаване на енергийните доставки; счита, че разпоредбите в областта на енергийните доставки и транзита следва да са част от преговорите за широкообхватни споразумения за асоцииране с тези държави;
56. отново изтъква значението на междуличностните отношения и програмите за мобилност, особено тези, насочени към младите хора, и на програмите за побратимяване с региони на ЕС и местни общности с национални малцинства, които се ползват с висока степен на автономност; счита, че е необходимо да се увеличи значително броят на студентите, преподавателите и научните работници, участващи в програмите за мобилност; приветства подписването на споразумения за облекчаване на визовия режим и за реадмисия с Грузия и призовава Съвета и Комисията да осъществят напредък в посока споразумения за облекчаване на визовия режим и за реадмисия с Армения и Азербайджан;
57. отново потвърждава необходимостта ЕС да разработи стратегия за Южен Кавказ, като се има предвид значението на региона за ЕС и потенциалната роля на ЕС за допълнително подпомагане на развитието на региона и за решаване на конфликтите;

*

* *

58. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, Комисията, както и на правителствата и парламентите на Армения, Азербайджан и Грузия.

18.3.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

на вниманието на комисията по външни работи

относно стратегия на ЕС за Южен Кавказ
(2009/2216(INI))

Докладчик по становище: Метин Казак

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по международна търговия приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава геополитическото положение на Армения, Грузия и Азербайджан по отношение на Европейския съюз и Турция, като кандидат за членство в ЕС, Русия и Иран и следователно счита, че е от изключително значение да се даде основен приоритет на сътрудничеството с Южен Кавказ, особено по отношение на разрешаването на замразените конфликти, и които не на последно място се отразяват на регионалното икономическо сътрудничество, в областта на енергетиката, политическата стабилност и насърчаването на демокрацията и доброто управление;
2. призовава Комисията да идентифицира общи сфери на икономически интереси, които могат да превъзмогнат различията, да улеснят диалога и да насърчат регионалното сътрудничество;
3. счита, че търговията е ключов елемент на цялостната политика на ЕС за насърчаване на политическа стабилност, зачитане на правата на човека, устойчив растеж и просперитет в държавите от Източното партньорство по принцип и в частност в региона на Южен Кавказ;
4. счита, че регионалното измерение на стратегията на ЕС за Южен Кавказ изисква регионален подход към преговорите по търговските споразумения;
5. приветства приключването на предварителните проучвания за Грузия и Армения през май 2008 г., които показват, че задълбочени и всеобхватни споразумения за

свободна търговия (ЗВССТ) биха донесли значителни икономически ползи за тези държави и ЕС, като по този начин биха позволили на Комисията да влезе в подготвителна фаза за бъдещи преговори относно ЗВССТ; призовава Azerbaidzhan да осъществи присъединяването си към СТО във възможно най-кратки срокове, тъй като членството в СТО е предпоставка, преди да бъде възможно разглеждането на преговори за ССТ; призовава Комисията да предостави на Azerbaidzhan техническа помощ за осъществяване на присъединяването на страната към СТО; насърчава Грузия, Армения и Azerbaidzhan да ускорят напредъка си по изпълнението на съответните планове за действие на ЕПС и препоръките на Комисията, и по-специално по отношение на подобряването на административния и институционалния им капацитет и осъществяването на реформи в нормативната уредба (особено по отношение на ниските равнища на закрила на интелектуалната собственост и в трите държави), което е една от необходимите предпоставки за ефективно прилагане и поддържане на ефектите от подобни амбициозни ССТ;

6. призовава Комисията да подкрепи посредством подходящи механизми за техническа помощ укрепването на финансовата и банкова система в държавите от Южен Кавказ, с цел да се отговори на изискванията на бизнес средата и инвеститорите;
7. счита, че бъдещото сключване на споразумения за асоцииране и последващото евентуално сключване на ЗВССТ с всяка от тези държави биха били първа стъпка към насърчване установяването на мрежа от сходен тип ССТ между тези държави, като по този начин се създадат задълбочени и всеобхватни зони за свободна търговия между участващите държави с цел подобряване на регионалната интеграция; призовава Комисията да подкрепи и засили участието на местните и регионални органи в трансграничното сътрудничество, за да разшири сътрудничеството чрез създаването на необходимата нормативна уредба;
8. счита, че сключването на ССТ с Грузия, Армения и Azerbaidzhan би могло да доведе не само до икономически растеж, но и да увеличи чуждестранните инвестиции, да създаде нови работни места и да изкорени бедността;
9. приветства усилията на няколко организации за регионално сътрудничество, и по-специално на Организацията за черноморско икономическо сътрудничество (ОЧИС) насочени към по-голяма интеграция на региона на Южен Кавказ; призовава за по-голяма ангажираност и участие на ЕС за постигането на интеграция в региона с оглед на това, че понастоящем Общността има изключителна компетентност в областта на търговската политика.

ПРИЛОЖЕНИЕ

PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU EURÓPSKY PARLAMENT
EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPAPARLAMENTET

КОМИСИЯ ПО ПРОМИШЛЕНОСТ, ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЕНЕРГЕТИКА

Председател

Г-н Gabriele Albertini
Председател на комисията
по външни работи

Реф. №: D(2009)70478
НС/ас

Брюксел,

Стратегия на ЕС за Южен Кавказ

Уважаеми г-н председател,

Понастоящем комисията по външни работи подготвя незаконодателен доклад по собствена инициатива относно „Стратегия на ЕС за Южен Кавказ“ (2009/2216 (INI)).

Като се имат предвид последиците в областта на енергетиката, които има това досие, на 24.11.2009 г. комисията по промишленост, изследвания и енергетика внесе в Съвета на председателите на комисии искане да даде становище и получи разрешение от Председателския съвет на 17.12.2009 г.

Като се имат предвид кратките срокове, координаторите на комисията по промишленост, изследвания и енергетика решиха да не се изготвя официално становище по проектодоклада поради липсата на време и тежката работна натовареност на комисията през януари 2010 г, свързана с организирането на изслушванията на кандидатите за членове на Европейската комисия.

Все пак, на своята среща на 2 декември 2009 г., координаторите решиха да изразят становище чрез писмо.

Във връзка с това предлагам на Вашето внимание следните предложения, които да бъдат включени във Вашето предложение за резолюция:

1 - отбелязва стратегическото значение на Южен Кавказ - Грузия, Армения, Азербайджан - като важна разпределителна област с оглед разнообразяването и сигурността на енергийните доставки за ЕС, която осигурява транзитен коридор за източниците на нефт и природен газ от Каспийския басейн и Централна Азия; в по-малка степен, отбелязва потенциалния значителен принос на разработването на азербайджанското находище на природен газ „Шах Дениз II“, в периода до 2015 г., и проектите за проводи, които се конкурират за това находище;

2 - подчертава значението на съществуващите нефтопроводи и газопроводи, Баку–Супса и Баку–Тбилиси–Джейхан (БТД) за суров петрол и южнокавказкия газопровод (Баку–Тбилиси–Ерзурум (БТЕ), за укрепването на разнообразието от източници на доставка от Азербайджан, Казахстан, Туркменистан, Узбекистан;

3 - признава жизненоважната роля на развитието на нови инфраструктурни и транспортни коридори, които да разнообразяват доставчиците и пътищата като „Набуко“, Транскаспийския газопровод, интерконектора Турция-Гърция-Италия, „Бял поток“, „Иногейт“ (Междудържавен транспорт на нефт и природен газ за Европа) и TRACECA (Транспортен коридор Европа-Кавказ-Азия), на проекти, свързващи регионите на Каспийско и Черно море през или от Южен Кавказ, както са посочени и в съобщението относно „Втория стратегически енергиен преглед“;

4 - подчертава, че доверието на инвеститорите зависи от прозрачното и последователно управление, прозрачността на информацията относно резервите на нефт и природен газ, производствения капацитет и транспортните инфраструктури, както и от политическата стабилност в региона като цяло; изразява загриженост, че политическият риск в Северен Кавказ, след конфликта в Грузия през 2008 г., повишава трудностите и разходите за инфраструктурни проекти в региона;

5 - подчертава, че политическата стабилност е жизненоважна за сигурните и непрекъснати доставки на енергийни източници с оглед гарантирането на подходящи условия за развитието на инфраструктурите; във връзка с това припомня, че двойният енергиен коридор, образуван от проводите БТД и БТЕ, насърчава сближаването между ЕС и Каспийския регион;

6 - припомня в този контекст включването на Южен Кавказ в Европейската политика на съседство през юни 2004 г. и приветства по-специално заключенията на Съвета от 8 декември 2009 г. относно Южен Кавказ, които отново потвърждават принципите на съвместната декларация от срещата на върха в Прага на 7 май 2009 г., с която се създава Източно партньорство – включващо трите южнокавказки страни – като специфично източно измерение на Европейската политика на съседство;

7 - изразява пълната си подкрепа за предложението за създаване на парламентарна асамблея ЕС–Източно съседство (Евронест) като орган, който да бъде парламентарната институция на Източно партньорство; счита, че Европейският парламент предстои да играе истинска роля за насърчаването или потвърждаването на насоките, дадени по отношение на хармонизирането на енергийната политика на партньорите;

8 - насърчава многостранното сътрудничество, което ще се установи в рамките на Платформа 3 „Енергийна сигурност“ на Източното партньорство, с цел повишаване на

енергийната сигурност на ЕС и на неговите партньори с оглед на дългосрочните енергийни доставки и транзит; присъединява се също така към четирите „основни цели“, приети в областта на енергийната солидарност и механизмите на сигурност, развитието на инфраструктурата, междусистемните връзки и диверсификацията на доставките, насърчаването на повишена енергийна ефективност и използването на възобновяеми източници на енергия, регулаторната рамка;

9 - в този контекст, подкрепя всички инициативи, които ще допринесат за създаването на по-силен диалог между производители, потребители и транзитни държави, с обмен на експертни познания относно енергийните регулаторни системи и относно законодателството за сигурност на доставките и с обмен на най-добри практики, включително механизми за прозрачност и солидарност и развитие на механизми за ранно предупреждение за нарушаване на енергийните доставки; счита, че това върви успоредно със сближаване на регулаторните рамки, пазарна интеграция и режим на недискриминация по отношение на трансграничната преносна инфраструктура;

10 - насърчава регионалното сътрудничество в развитието на енергийния пазар и приветства допълването на Източно партньорство с други инициативи, които понастоящем се осъществяват по програмата „Иногейт“ в подкрепа на инициативата от Баку и по инициативата за „Черноморско взаимодействие“; счита, че взаимодействията с регионални програми могат да се осъществяват чрез „Водещата инициатива за насърчаване на регионалните пазари на електрическа енергия, подобряване на енергийната ефективност и повишаване на използването на възобновяеми енергийни източници“ и да се развие конкретен подход за засилването на сътрудничеството между операторите на преносни системи, регулаторните органи и да се гарантира силен процес на хармонизация на условията за достъп до мрежата, както и съвместими правила за пренос и транзит;

11 - счита, че дейностите, извършвани съгласно „водещата инициатива относно разнообразяване на енергийните доставки и транзитни пътища“, която предоставя политическа подкрепа за развитието на южен коридор, могат да извлекат взаимна полза от дългосрочното планиране, направено съгласно европейския десетгодишен план за развитие на мрежата и от текущия процес на преразглеждане на насоките за Трансевропейската енергийна мрежа (TEN-E), като се идентифицират подходящите междусистемни връзки и инфраструктурни проекти;

12 - призовава за подновяване на съществуващите двустранни споразумения или меморандуми за разбирателство, сключени с трите южнокавказки страни в областта на енергетиката, като се включи клауза за енергийна сигурност, която да определя кодекс на поведение и специални мерки в случай на нарушаване на енергийните доставки; счита, че разпоредбите в областта на енергийните доставки и транзита следва да са част от преговорите за широкообхватни споразумения за асоцииране с тези държави;

Надявам се, че изразеното по този начин становище на комисията по промишленост, изследвания и енергетика ще спомогне за приемането на Вашия окончателен доклад.

С уважение,

Herbert Reul

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	17.3.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 21 -: 1 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Catherine Bearder, George Sabin Cutaș, Salvatore Iacolino, Libor Rouček, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Sylvie Guillaume

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	8.4.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 53 -: 1 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Gabriele Albertini, Elmar Brok, Mário David, Marietta Giannakou, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev , Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Laima Liucija Andrikiienė, Elena Bănescu, Adam Bielan, Diogo Feio, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Evgeni Kirilov , Norbert Neuser, Tomasz Piotr Poręba, Vittorio Prodi, Marietje Schaake, György Schöpflin, Traian Ungureanu
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Marije Cornelissen, Franziska Keller, Marek Henryk Migalski, Michail Tremopoulos